

Pravilnik

pokrajinskega odseka 'Pravne zaščite učiteljstva' UJU pov. Ljubljana.

I. Namen.

Čl. 1. Pravna zaščita ima nalogo:
a) zbirati točne podatke o vseh krivcih, ki se dogajajo našemu stanu kot celoti potom državnih in samoupravnih oblasti, tiska in javnega mnenja ter organizirati po lastni prevdarnosti primerno zaščito oziroma obrambo;
b) vplivati potom poverjeništvu, lastnega tiska in dnevnega časopisa ter potom poslaniških klubov ozir. poslancev na sestavi oziroma izpremembo prosvetnih in onih splošnih zakonov in uredb, ki se dotičejo vitalnih interesov prosvete, sole in učiteljstva;
c) nuditi organiziranim članom na njihovo zahtevo
a) pravne nasvete,
b) dejansko pravno pomoč in varstvo pri vseh sodnih in izvensodnih oblastvih.

II. Sestava odseka.

Čl. 2. Pokrajinski odsek sestoji iz dveh oblastnih odsekov:
a) ljubljanskega za območje ljublj. oblasti;
b) mariborskega za območje mariborske oblasti.

Čl. 3. Vsak odsek ima 5 stalnih od pokrajinske skupščine za dobo 3 let izvoljenih članov.
Čl. 4. Vsak oblastni odsek si izbere iz svoje sredine načelnika, njegovega namestnika, tajnika, blagajnika in določa od slučaja do slučaja poročevalca.

III. Delokrog funkcionarjev.

Čl. 5. Načelnik sprejema vse dopise, sklicuje in vodi sejo, zastopa odsek na zunaj, brani odsekov pečat in skrbi za nemoteno redno poslovanje; podpisuje vse spise in zapisnike.
Čl. 6. Tajnik oskrbuje pisarniške posle, sestavlja poročila za stanovski tisk, spisuje in sodeluje pri zapisnikih ter podaja poročila o odsekovem delovanju.
Čl. 7. Blagajnik vodi vse v njegovo področje spadajoče knjige in račune, sprejema in izdaja v izplačilo nakazani denar in sodeluje z načelnikom vse spise, ki se nanašajo na denarne zadeve. — On tudi sestavlja in podaja poročila o odsekovem gnotnem stanju.
Čl. 8. Poročevalci sprejema v izvršitev poverjene pravne slučaje, jih prouči ter stavi primerne predloge za njih pravno rešitev; manj važne pa rešuje sam, po potrebi tudi potom predsednika pristojnega učiteljskega društva.

IV. Notranje poslovanje.

Čl. 9. V izredno važnih stanovskih načelnih slučajih zborujeta oba odseka skupno menjaje v Ljubljani in Mariboru, oziroma v kraju, kjer zboruje širji svet ali pokrajinska skupščina.
Tako seje sklicuje načelnik odseka, iz kojega sredine je zadeva izšla, a vodi jih domači načelnik.
Čl. 10. Udeležba ob takih skupnih sejah je za vse člane obeh odsekov obvezna; pokrajinski odsek je pri vsakem številu prisotnih članov sklepčen.
Čl. 11. Potne in druge stroške izplačuje vsak odsek svojim članom.
Čl. 12. Lokalne seje se vrše po potrebi.
Čl. 13. Na sejah se predela došli material in se ga odkazuje poročevalcem v smislu čl. 8.; odobre se tudi poročila in predlogi poročevalcev.
Čl. 14. Za izvršitev po odseku odobrenih sklepov se sme referent posluževati po potrebi tudi od odseka določenega odvetnika oziroma drugega strokovnjaka ali pa tudi predsednika pristojnega uč. društva.
Čl. 15. Odsek je sklepčen, če so navzoči vsaj 3 člani, med katerimi pa morata biti načelnik ali njegov namestnik in poročevalci; sklepa z nadpolovično večino, ob enakem številu glasov odločuje načelnik.
Čl. 16. V rubriki »Učiteljski pravnik« našega stanovskega glasila razglašajo vsak obl. odsek vse odločitve in razsodbe načelnega pomena in daje pravna pojasnila splošnega značaja.
Čl. 17. V »Obrambnem vestniku« pa priobčuje le slučaje, ki služijo splošno učiteljstvu v informacijo in orientacijo in načelno zavrača vsako polemiko.
V. Obrambni sklad.
Čl. 18. V svrhu gnotnega poslovanja obeh oblastnih odsekov plača vsak organizirani član skupno z ostalo društveno članarino v obrambni sklad letni znesek, kojega višino določijo pokr. skupščina.

Splošne vesti.

— Obvezno članstvo Učit. konvikta so sprejela okr. učit. društva: Kranj, Kamnik, Kočevje, Litija, Logatec, Ljublj. okolica. Temelj je vzidan! — Lapajne.

— Nered na mošk. učiteljsku v Mariboru. Neverjetno je, kaj si dovoljuje naša šolska uprava — dozdevno le radi patronance sv. Birokacija! — na škodo našega šolstva: Minil je že cel mesec pouka in na gori imenovanem zavodu še ni bilo niti 1 ure slovensčine in srbohrvaščine. Nezasedenih je 24 tedenskih ur. Materinščina, ki tvori temelj vsemu osnovnošolskemu pouku, pa se na vzgajališču za učitelje tako zanemarija! — Konštatacija tega dejstva zadostuje, komentar si more vsakdo dodati sam.

— V Jurkloštru je občinski odbor v zadnji seji izvolil šol. upravitelja Matej Kavčič-a ob priliki njegove upokojitve častnim občanom. Imenovani je služil tam 29 let, ter si je v svojih vestnih delom v šoli in miroljubnim vzornim vedenjem pridobil spoštovanje vseh; veliki župan ljubljanske oblasti pa mu je za njegovo 44 letno požrtvovalno službovanje izrekel svojo pohvalo.

Čl. 19. Odsekovi dohodki pa so tudi:
1. prostovoljni doneski članstva, ki prejme ugodno rešitev svoje zadeve ali nasvet;
2. globe in prostovoljni doneski od razsodb in poravnjav in
3. volila in darila.
Čl. 20. Morebitni primanjkljaj obl. odsekov krije poverjeništvu v Ljubljani, ki daje tudi v slučaju nujne potrebe predjume na račun članarine.
Čl. 21. O svojem denarnem poslovanju polaga odsek letni obračun poverjeništvu najkasneje do Velike noči vsakega leta.
Čl. 22. Pravni slučaj, ki so načelne važnosti za vse učiteljstvo, se izvedejo izključno na stroške odseka, v vseh ostalih slučajih pa odloča pokrajinski odsek, ali nosi celotne oziroma v ozira vrednih slučajih delne stroške prizadeti član. Oblastni odsek odloča, je-li podan prvi ali drugi slučaj.

Čl. 23. Prizadetemu sme obl. odsek dovoliti odplačevanje v zaporednih mesečnih obrokih.

VII. Pravna pot.

Čl. 24. Kdor išče pravne pomoči pri odseku, naj se obrne na vsakokratnega načelnika pristojnega odseka ter pridene zakonito pooblastilo, da je plačnik nastalih stroškov in da sme odsek po potrebi najeti tudi pravnega zastopnika.
Čl. 25. Vsakdo je odgovoren tudi za istinitost svojih navedb ter je dolžan staviti odseku na razpolago vse, kar je za pravilno presojo danega slučaja potrebno.

Čl. 26. Kdor je odstopil svojo zadevo odseku, je dolžan, da niti v javnosti niti privatno ne podvzame ničesar, kar ni dogovorno z odsekom.
Čl. 27. Odsek izda o vsakem pravnem slučaju prizadetemu članu pismeno obvestilo o uspehu s pripombo, na čigave stroške se je postopanje izvršilo. O načelnih razsodbah obvesti tudi poverjeništvu in stanovski tisk.
Čl. 28. Pravno varstvo se odtegne brez vsake obveze:
1. Kdor poda neresničen, potvorjen opis pravnega slučaja, kakor tudi kdor zamolči važne okolnosti, ki bistveno spreminjajo položaj;
2. kdor podvzame v pravem slučaju, ki ga je izročil odseku, kakršnekoli pravne korake brez vednosti oziroma proti volji odseka;
3. kdor se brani izpolniti obveze čl. 24.

Čl. 29. Pravno varstvo se odklanja, a se članom pomaga s pravnimi nasveti:
1. pri tožbah zaradi žaljenja časti, če ni bil žaljen kot uradna oseba oziroma v zvezi s svojo službo;
2. pri tožbah zaradi telesnega kaznovanja otrok.
Čl. 30. V disciplinarnih zadevah prevzema odsek pravno varstvo le v načelnih slučajih, če se je izvršila kršitev zakona. V ostalih disciplinarnih zadevah kakor tudi v zadevah imenovanj in kvalifikacije odsek načelno ne posreduje.

Čl. 31. Vsako posredovanje pa že v naprej odklanja v vseh slučajih, ki niso v skladu s stanovsko častjo in učiteljskim poklicem.
Čl. 32. Odsek je upravičen zaprošeno posredovanje brez nadaljne utemeljitve odkloniti, sklicevaje se zgolj na čl. 31. —

V zmišlju sklepa pokrajinske skupščine »Pov. UJU Ljubljana« v Sošanju (glej »Učit. Tov.« št. 27, t. 1. resolucije in »Učit. Tov.« št. 29, sklepe — pravno obrambni odsek) točka 3. priobčuje mo gornji pravilnik, da okrajna učiteljska društva in poedinci pošljejo svoje pripombe na naslov poročevalca: Aleks. Alt, Studenci pri Mariboru, oziroma strokovnemu tajniku. Nato skliče najkasneje o Božiču 1925 poverjenik na stroške organizacije skupno sejo obeh odsekov, ki osnutek končno redigira in pričetna odseka z delom do prihodnje pokrajinske skupščine, kjer dobi poslovnik svojo končnoveljavno sankcijo.

Člani obeh odsekov so: I. Gnuš Anton, Dimnik Ivan, Zupančič Vita, Gregorič Vinko, Požar Vlado; II. Šumer Hinko, Alt Aleksander, Knaflič Rado, Majcen Mirko, Godec Marija.

plebiscita priredila manifestacijska zborovanja, in vsem šolskim vodstvom, da prične v torek, dne 6. t. m. razpošiljati brošure, iz katerih bo možno črpati potrebno snov za predavanja o Koroški Sloveniji.

— Stare, dobro ohranjene šolske klopi za višje razrede, proda po nizki ceni Upravni odbor meščanske šole v Ribnici. Naprodaj so tudi šolske omare in table na stojalih. Šolska vodstva naj opozore krajne šolske svete na to izredno priliko.

— Za Jugoslovensko Matico. Namesto venca na grob svoji tovarišici gđni Justini Schwingerjevi je zbralo učiteljstvo osnovne šole na Viču 295.— Din za Jugoslovensko Matico. Iskrena hvala!

— Darujta za Učiteljski konvikt in Učiteljski dom. Podpirajmo sebe in svoj stan!

— Za prijatelje gob vesela novica. Marsikdo si je želel nabaviti praktično knjigo »Naše gobe«, a mu je bila cena previsoka. Sedaj se je javil plemenit mecen za ljudsko prosveto ter naklonil založništvu znatno svoto s pogojem, da se cena knjigi tako zniža, da si jo more nabaviti vsak prijatelj gob in prirode sploh. Vsled tega je založništvo z današnjim dnevom znižalo ceno knjigi »Naše gobe« od 100 na 50 Din. Obenem se je znižala tudi cena obema zložljivima tabelama za šole od 132 na 100 Din, a isti, toda nezložljivi tabeli na tanjšem kartonu se dobijo za 40 Din. Sedaj pač ne bo izgovora, da si sleherni šola poleg knjige nabavi tudi obe tabeli za nazorni in prirodopisni pouk. Oboje se naroča pri vseh knjigarnah. Naročniki naj se požurijo, ker zaloga ni več prevelika.

— Poročila se je v soboto tov. Marija Kosmač iz Boršta pri Trstu z g. Andrejem Šifrar, zadržanim revizorjem v Ljubljani. Čestitamo!

— »Zvona« in »Planinskega Vestnika« je še nekaj letnikov in posameznih števil naprodaj. Več pri upravi tega lista.

Razpisi služb.

— Razpis stalnih učnih mest v mariborski oblasti. Na osnovnih šolah v mariborski oblasti so se razpisale stalne službe. Prošnje je treba vložiti pri pristojnem šolskem upravitelju do 10. novembra 1925. Natančnejši razpis učnih mest je v Uradnem listu od oktobra 1925.

Naša gospodarska organizacija.

— Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani. V vzpodbudo ostalim učit. društvom sporočamo danes veselo vest, da je članstvo Litijanskega učit. društva, ki je zborovalo 3. oktobra t. l. v Ljubljani, soglasno sklenilo na predlog navzočega konviktovega predsednika tov. Lapajne-ja, pristopiti k Učit. konviktu z letno članarino po 100 Din. Poleg tega je navzoče članstvo plačalo na pred.og tov. Zupančiča iz Litije po 10 Din članarine za leto 1925, skupaj 540 Din. S tem je postal vsak navzoči član tega društva tudi konviktov član. Hvala in živela učiteljska požrtvovalnost in zavednost! Isto je sklenilo tudi Kočevsko in Logaško učit. društvo ter ono Ljubljanske okolice. Preostala društva posnemajte! Dosedanji letošnji prispevki znašajo 7382 Din.

Jos. Kopal, blagajnik.

Obrambni vestnik.

ALI JE DELO ONOVNOŠOLSKEGA UČITELJA RES PONIŽANJE?

— aby lide mysllili — Masaryk.

Prečudno dirnejo učitelja besede, katere je napisal v »Novi Pravdi« z dne 25. IX. neki profesor: »Ponižali so profesorja v osnovnošolskega učitelja, ker morata sedaj oba pisati »Dnevnik«.

Gospodu piscu samo tole v premišljevanje: Ali je res vsak profesor eo ipso nad vsakim osnovnošolskim učiteljem? Kaj se je treba profesorju »ponižati« n. pr. pred učiteljem — narodnim delavcem — ki je duša kulturnim društvom, raznim ustanovam itd. No, mogoče bi se tak ženij sramoval celo velikega češkega pesnika — samo zato, ker ni profesor, ampak učitelj?

Čimbolj premišljujemo izraz »ponižati«, tem manj moremo verjeti, da je avtor tiste jeremijade zares akademik. (Čitaj Ben Akiba: »Traži se akademik!«) Ako pa je, se prav gotovo kričeče loči od mnogih svojih kolegov. Ne glede na to,

ali je pisanje »Dnevnika« res tako nečastno delo (saj so povsod znani gg. profesorji, ki so prišli v zadrego pred dijaki vsled nepripravljenosti, oziroma so čisto pozabili, kar so predavali zadnje uro — to je cloveško!) — se nam zdi danes predvsem čudno, da zapiše resen inteligent tako breztaktnost, toliko brezmišelnost!

Tak ženij nemara niti ne čita časopisov, saj bi tudi iz njih vsaj malo izpoznal delovanje učiteljstva za dobrobit naroda in države.

Odprite, gospod, čitajte slavno Masarykovo delo »Světová revoluce« in s prav posebno pazljivostjo čitajte odstavek »Demokracija zahteva novega človeka«. Spoznali bode, kaj je malomestno ozko obzorje!

Dopis gospodov je dokument posebne vrste. Pri čitanju smo se spomnili na Tito Dorčića, na tega predstavnika »tudi akademikov« ter na njegovo duševno uboštvo.

Polemika.

V RAZMIŠLJANJE.

»Ako je burja, stopi malo v zatišje. Če si šibek in slab; ti učitelji pa korakaj nemoteno svojo pot dalje! Burja bo minila in zopet zasije solnce. Ali bi te potem ne bilo sram, da ti je nekaj krivic omajalo vero v pravico« itd. (Iz pisma odličnega učitelja nacionalista v št. 36. »Uč. T.«)

Te besede so se nam servirale* v našem listu. In ker so programatična, ali recimo taktična pomena, mislim, da ne smemo kar tako mimo njih. Ni v njih izražena le konfuznost* naše poti, ki jo ubiramo že par let, ampak vsebujejo tudi velik nauk nemoraie*, ki nas ne bo pripeljal drugam kot v propast. Učiteljski idealist, ki resnično ljubi svojo domovino, ne bo nikdar nikoli akceptiral nauka, ki ga uči zaplotništva*. »Čakaj brate, ko pride na površje moja partija...« je priljubljeno geslo na jugu. Politika zatišja ni nič bolj moralnega! Po tem nauku naj čakamo danes v skupnem zatišju, da se burja poleže, ali bolje slovenski: da gre kdo drug po kostanj v ogenj (kajti take vrste burij se ne počezajo same ob sebi); jutri bomo čakali vsak zase v svojem zatišju, da vzame soseda hudič* in — nam zasije lepše solnce. Ne! Tako se ne izraža poštena vera v bodočnost in ideale! V Jul. Krajini in na Koroškem so šibki in slabi; kaj bi dejali mi, ako bi se oni ravnal po tem nauku? In kako bi vplivala taka taktika na tamošnje ljudstvo, ki gleda na naše tovariše onkraj mej, kot gleda ovca na pastirja? Kdor nosi v svojem srcu pravo vero v pravico in v bodočnost naše države, se ne bo skrtil, ko zaveje nevarna burja preko dežele in grozi zrušiti ideale, za katere smo se vedno borili, ampak bo stopil na plan, da zajezi njeno moč! Šibkost in slabost ni lastnost pravih borcev! Josip Ribičič.

Opomba uredništva: Prinašamo neokrnjeno ta dopis, daš se z izrazi pod* ne strinjamo. Besedo prepuščamo našemu dopisniku, ker je iz članka samega razvidno, da on ni hotel nikdar v navedenem smislu tolmačiti svojih besed, o čemer smo tudi mi uverjeni.

Podmladek Rdečega Križa.

PRI I. FERIJALNI KOLONIJI PODMLADKA RDEČEGA KRIŽA.

Kako je zanimanje naše vlade za Podmladek znači že mnogobrojen obisk njenih funkcionarjev pri I. fer. kol. na Dovjenu, Dne 11. julija t. l. je nadzoroval kolonijo inspektor ministrstva narodnega zdravja g. dr. Katičič v spremstvu oblastnega inšpektorja srednjih šol in predsednika P. R. K. gosp. Westra, Učenka IV. meščanskega razreda Anica Ravnikarjeva ga je po toplih besedah obdarovala s kitičo naših planinskih hčera. Prav laskavo se je izrazil na izborni prireditvi in se prepričal o zdravstvenem stanju kolonistov. Vsak je namreč dobil že v šolski polikliniki matični zdravstveni list, v katerega se je tedensko vpisovalo napredovanje v teži. Nekateri so med tem časom pridobili kar nad 3 kg, kar je pri mali teži in slabosti posameznih skoraj neverjetno, a resnično. Gospod inšpektor Wester je pozneje še enkrat došel s Trigava na Dovje, a se radi premalega časa ni mogel več podati med deco, kar mu je bilo prav žal. Takih prijateljev mladine nam manjka. On ni sa-

Zahtevajte v šoli le zvezke Učiteljske tiskarne.